

STŘÍPKY Z JIHLAVY

Časopis pro slabozraké a nevidomé

Fotografie jarních bledulí

Obsah:

VÁŽENÍ KLIENTI, PŘÁTELÉ,	3
KNIHY DO UŠÍ	5
ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ	6
OČKOVÁNÍ OSOB STARŠÍCH 70 LET	13
AKTUÁLNÍ NOVINKA 2021 V TYFLOPOMŮCKÁCH..	15
CESTOVÁNÍ PRSTEM PO MAPĚ.....	17
ZAJÍMAVOST	25
JARO SE BLÍŽÍ A JE POTŘEBA SE PŘIPRAVIT NA INVAZI MRAVENCŮ.....	34
IN – OUT	39
AKCE V BŘEZNU	43
BLAHOPŘÁNÍ	44
DÁRCI A SPONZOŘI	46
ČASOPIS VYDÁVÁ:	48

VÁŽENÍ KLIENTI, PŘÁTELÉ TYFLOCENTRA JIHLAVA,

Vítáme Vás na počátku jara. Dny se nám začínají prodlužovat a sluníčko nám dopřává v posledních dnech svoji sílu. Příroda se probouzí a začínají na nás vykukovat jarní květiny.

Ačkoli se od 1. 3. opět zpřísňují a mění vládní nařízení, naše služby Vám budou poskytovány i nadále tak, jak jste zvyklí v posledních měsících. Stále se nemůžeme setkávat na hromadných akcích, proto pro Vás stále platí nabídka online akcí. V březnu se na Vás budeme těšit každý čtvrtek při tradičním on-line Café a také se můžete připojit na online besedu s panem Kotrbou, který si s námi popovídá o čajích značky Sonnenntor.

Těší nás, že Váš zájem o online komunikaci stále roste a že s Vámi můžeme být i v této náročné době v kontaktu.

Přejeme Vám poklidné dny s nádechem jara 😊

S časopisem Střípky z Jihlavy Vám za Vaší stálou přízeň
děkují zaměstnanci TyfloCentra Jihlava.

KNIHY DO UŠÍ

DOBRODRUŽSTVÍ HUCKLEBERRYHO FINNA

Autor: Mark Twain

Žánr: dobrodružný román

Čte: Jiří Ornest, Michal Pešek

Rozsah: 1 audiodisk (00:44:56)

Dostupné z: Knihovna Jihlava, Hluboká

Slavný americký román, jenž se stal po právu jedním z pilířů moderní americké prózy. V době svého vzniku nepřinesl Twainovi úspěch, dokonce byl stažen z amerických knihoven jako kniha poskytující špatný příklad mládeži. Vždyť vystavět příběh na přátelství chudáse Hucka a uprchlého černocho Jima a vytvořit mezi nimi pouto silné a vřelé, prověřené tolika nebezpečími, kterou skýtá plavba po řece Mississippi za svobodou, to si žádá víc než odvahu, ale naprosto nový pohled člověka, který přehlédl svou dobu

ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

Nouzový stav a mimořádné opatření

Od prvního března 2021 se život v Česku na tři týdny opět změní. Doposud mělo vládní nařízení o uzavření obchodů a služeb 37 výjimek, od pondělí jich bude už jen 21.

OMEZENÍ POHYBU

Vláda zakázala občanům pohyb mezi okresy jen s několika málo výjimkami, jako je cesta do práce, na úřad, k lékaři či za účelem péče o osobu blízkou. Návštěvy příbuzných včetně těch, kteří bydlí ve stejném okrese, nejsou možné, pokud nejde o zajištění jejich nezbytných potřeb nebo jejich doprovod například k lékaři nebo na úřad. Stýkat by se obecně vůbec neměly osoby, které spolu nežijí ve společné domácnosti.

Občané mohou opustit bydliště, pokud chtějí jít na vycházku nebo si zaběhat, avšak pouze v časovém

rozmezí přes den od 5:00 do 21:00, a to pouze na území své obce. Výlet není od pondělí dovoleno uskutečnit ani v rámci okresu.

CESTOVÁNÍ MIMO OKRES

Při cestách mimo okres s trvalým bydlištěm do zaměstnání je třeba potvrzení zaměstnavatele. V potvrzení zaměstnavatel musí uvést místo výkonu zaměstnání a místo pobytu zaměstnance. Při cestách mimo okres například k lékaři či na úřady stačí formulář nebo čestné prohlášení, kde bude uvedeno místo, čas a cíl cesty. Nově nejsou také možné nákupy mimo okres bydliště, občané mohou od pondělí nakupovat pouze v okrese, ve kterém žijí.

OBCHODY A SLUŽBY

Zhruba polovina obchodů, na které se dosud vztahovala vládní výjimka, bude muset od pondělka zavřít. Kromě prádelen k nim patří obchody s dětskou módou a obuví,

galanterie, papírnictví, obchody se zbraněmi a střelivem, prodejny malých domácích zvířat, provozovny pro sjednání a provádění staveb, zámečnictví, realitní zprostředkování, účetní poradci, provozovny autoservisů, kamenictví a provozovny poskytující služby stříhání psů a koček.

U stravovacích provozů se režim nezmění, restaurace nadále budou moci občerstvení prodávat přes výdejní okénka. Ta mohou být otevřená do 21. hodiny.

Seznam dosavadních výjimek, které od 1. března přestávají platit

- Prodejny malých domácích zvířat
- Prádelny a čistírny
- Provozovny servisu a oprav silničních vozidel
- Prodejny náhradních dílů k dopravním prostředkům a výrobním technologiím

- Provozovny pro sjednání provádění staveb a jejich odstraňování, projektovou činnost ve výstavbě, geologické práce, zeměměřičství, testování, měření a analýzu stavebnictví
- Prodejny textilního materiálu a textilní galanterie
- Provozovny realitního zprostředkování a činnosti účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence
- Zámečnictví a provozování servisu dalších výrobků pro domácnost
- Provozovny oprav, údržby a instalací strojů a zařízení pro domácnost
- Provozovny zabývající se zpracováním kamene
- Provozovny s prodejem pietního zboží, věnců atd., včetně mobilních prodejen
- Provozovny poskytující služby úpravy a stříhu psů a koček
- Prodejny zbraní a střeliva

- Papírnictví
- Prodejny dětského oblečení a obuvi
- Provozovny péče o dítě do 3 let v denním režimu

ŠKOLY A ŠKOLKY

Od 1. března budou v Česku uzavřené všechny školy i pro žáky prvních a druhých ročníků, všechny mateřské školy i dětské skupiny. Výjimku budou mít jen základní školy, školky a dětské skupiny při zdravotnických zařízeních a pro děti členů záchranného integrovaného systému.

POVINNÉ RESPIRÁTORY, ROUŠKY

V prodejnách či ve veřejné dopravě bude od 1. března povinnost nosit respirátory a podobně účinné ochrany dýchacích cest. Alespoň chirurgická rouška bude nutná i venku a to v zastavěném území obcí. Nošení chirurgických roušek nebo respirátorů bude od pondělí povinné také na pracovištích.

KDE SI NADÁLE NAKOUPÍTE A CO ZAŘÍDÍTE?

- prodejny potravin, pohonných hmot, hygienického zboží a drogerie
- lékárny
- prodejny krmiva a potřeb pro zvířata
- prodejny brýlí a kontaktních čoček
- provozovny poskytující odtah a opravy vozidel
- obchody s tiskem a tabákem
- provozovny určené k vyzvednutí zboží a zásilek například z e-shopů
- prodejny osiva a zahrádkářských potřeb
- pokladny jízdenek
- květinářství
- servisy elektroniky a výpočetní techniky
- pohřební služby
- myčky automobilů bez obsluhy

- domácí potřeby
- sběr surovin a kompostárny
- taxislužby
- firmy poskytující psychodiagnostická vyšetření

Zdroj: <https://www.seznamzpravy.cz>

www.mzcr.cz

OČKOVÁNÍ OSOB STARŠÍCH 70 LET

Kdy: od 1. března 2021 se budou moci k očkování covid-19 registrovat osoby starší 70 let věku.

Kdo: v březnu jsou to osoby starší 70 let věku a další vybrané skupiny obyvatelstva.

Řazení k očkování v samotném Centrálním rezervačním systému probíhá vždy podle věku, a to ve všech skupinách, které jsou v daném okamžiku prioritně očkování.

Datum a hodina registrace nemá vliv na výsledné pořadí očkování!

Nejvyšší prioritu má vždy věk, a to s ohledem na vyšší riziko těžkého průběhu onemocnění covid-19, i s ohledem na to, že s věkem přibývá počet různých onemocnění.

Přihlášení bude probíhat prostřednictvím Centrálního rezervačního systému. Nemůžete-li se z důvodu

nepříznivého zdravotního stavu na očkovací místo dostavit, kontaktujte svého praktického lékaře.

Další informace naleznete na koronavirus.mzcr.cz

V případě nejasností volejte na linku 1221.

V případě potřeby pomoci s registrací se můžete obrátit i na pracovníky TyfloCentra Jihlava, o.p.s.

AKTUÁLNÍ NOVINKA 2021

V TYFLOPOMŮCKÁCH

Dovolte, abychom vám nabídli pomůcku pro nevidomé, která chyběla v naší nabídce a byla velmi žádaná.

Teploměr lékařský česky mluvící ušní

Cena 1890Kč

Tento infračervený ušní teploměr měří teplotu ze zvukovodu.

Po stisku tlačítka zapnutí na přední straně teploměru pod displejem se ozve mluvené slovo „Prosím změřte“. Po

vložení do ucha a stisku tlačítka SCAN na zadní straně teploměru se ozve pípnutí a poté se ozve informace Vaše teplota je... a naměřená hodnota ve stupních Celsia. Tato hodnota se zobrazí i na displeji teploměru.

Teploměr je napájen 2 mikrotužkovými bateriemi a je dodáván v plastové krabičce.

Případné dotazy Vám rádi zodpovíme na níže uvedených tel. Číslech.

Uvedené zboží si můžete objednat na adrese

SONS, Tyflopomůcky Olomouc, I.P.Pavlova 69 tel.
777 360 348

SONS, Tyflopomůcky Praha, Krakovská 21 tel.
775438196

CESTOVÁNÍ PRSTEM PO MAPĚ

AUSTRÁLIE

Je to světadíl s nejmenší rozlohou a nejmenší průměrnou nadmořskou výškou.

Hlavním městem je Canberra.

V Austrálii žije přibližně 26 milionů obyvatel, převážně ve velkých pobřežních městech jako Sydney, Melbourne, Brisbane, Perth, Adelaide a Darwin. Východní pobřeží je osídleno hustěji než zbytek země.

Krajina je velmi rovinatá a suchá. Australský kontinent se tedy skládá z Austrálie, Nové Guineje a přilehlých ostrovů. Nachází se na něm tři státy: Austrálie, Papua Nová Guinea a Indonésie.

Nejsevernější bod: Cape York na stejnojmenném poloostrově v Queenslandu

Nejižnější bod: South East Cape ve státě Victoria

Rozloha: 7 682 300 km²

Nejvyšší body: Mt Kosciusko (pevninská část, 2228 m n. m.), Puncak Jaya (celkem, 4 884 m n. m.)

Nejdelší nevysychající řeka: Murray (2589 km)

Největší jezero: Eyrovo jezero (9583 km²)

Flóra

Austrálie se vyznačuje svébytným rostlinstvem. Mezi známé rostliny australského původu patří především blahovičník (eukalyptus). Velký bariérový útes je téměř 2000 kilometrů dlouhý korálový útes, který se vytvářel miliony let a kde žije asi 350 druhů korálů.

Fauna

Převažující zvířecí druhy obývající Austrálii patřící do čeledi klokanovití, rodu ježura nebo kasuár jsou australskými endemity.

Přírodní specifika

Austrálie byla dlouhodobě oddělena od zbytku pevninských formací a díky tomu se zde mohla vyvinout v izolaci unikátní flóra a fauna. Austrálie je známa jako

kontinent vačnatců. Největší dravý vačnatec vakovlk v době příchodu lidí podlehl cílenému honu a konkurenci dinga. vyvinout Drobní vačnatci trpí díky systematickému lovu ze strany dinga, lišek a koček či kvůli devastaci prostředí způsobované velbloudy, vodními buvoly, myšmi, krysami, potkany, ropuchami a králíky. Přírodě také nesvědčí rozsáhlý chov dobytka, zejména ovcí.

Kuchyně

Australská kuchyně vychází z kuchyně anglické a je podobná kuchyni novozélandské. Je ovlivněna místními surovinami. V Austrálii je populární grilování, protože je zde na to vhodné podnebí. Oblíbená jsou také jídla domorodých Aboriginů, tzv. bushfood. O tom, které jídlo je australským jídlem národním, se vedou spory, ale mnozí za něj považují masový koláč. Za své národní jídlo ho ale považují i Novozélandčané. Zvláštností australské kuchyně je také Vegemite, tmavě hnědá pomazánka s kvasnicovým extraktem. Je obdobou pomazánky Marmite, která je oblíbená v Británii.

K nejoblíbenějším dezertům patří lamington. Má máslový nebo piškotový střed, který je obalený vrstvou čokolády a kokosu. Častá je i vrstva krému nebo jahodového džemu uprostřed. Zvláštní roli v australské kultuře má také dort zvaný pavlova. Je z pečeného krému ze šlehaných bílků, zdobený šlehačkou a ovocem. Dort je pojmenovaný na počest slavné ruské primabaleríny Anny Pavlovové, která v letech 1926 a 1929 navštívila Austrálii a Nový Zéland. O původ tohoto dortu se oba státy přou. Každopádně v Austrálii získal charakter jídla vánočního.

Králem rychlého a pouličního občerstvení je v Austrálii Chiko Roll, drůbeží rolka inspirovaná čínskou kuchyní, kterou roku 1951 vymyslel Frank McEncroe. Austrálie má také silnou kávovou kulturu. Jeden způsob přípravy kávy se zde také zrodil, a to tzv. flat white, tedy espresso s velmi tenkou vrstvou pěny z mléka.

Sport

Na mezinárodním poli vynikají australské reprezentace v kriketu, pozemním hokeji, netballu, rugby league

a rugby union. Populární je zde australský fotbal a také vodní sporty, jako např. surfing. Australané mají též mimořádnou tenisovou tradici. Velkou tradici má také automobilový sport, mj. i proto, že na sousedním Novém Zélandu vznikla slavná stáj Formule 1 McLaren, která dávala Australanům často příležitost. Tradičními národními sporty jsou australský fotbal, kriket a pozemní hokej. Slavná je i australská plavecká škola. Plavec Ian Thorpe má na svém kontě pět zlatých olympijských medailí. Tradičně silní jsou Australané též v jízdě na koni.

Ještě nějaké zajímavosti:

- V Austrálii naleznete **více než 10 000 pláží**. Trvalo by Vám to více než 27 let, kdybyste chtěli při své návštěvě denně pobýt na jedné z pláží.
- Austrálie je nejvíce řídko osídlený kontinent na světě s přibližně 24 miliony obyvatel. Ale to není vše, má **dvojnásobek klokanů!**

- Dnešní Austrálie je velmi multikulturní s domorodými národy a migranty ze zhruba 200 zemí. V Austrálii se hovoří **více než 200 různými jazyky a dialekty** včetně 45 různých původních jazyků.
- Velbloudi byli do země přivezeni v roce 1866. Tehdy to byla přesná stovka a dnes populace volně žijících velbloudů vzrostla na více než **1 milión kusů**.
- Věděli jste, že v Austrálii žije také nejjedovatější had na světě? Taipan velký má takové množství jedu, které by **usmrtilo až 100 osob najednou**. Své oběti si vyhledává svým naprosto jedinečným čichem.
- Austrálie je vlastníkem nejdelšího plotu na světě. **5 614 kilometrů dlouhý plot** byl původně postavený k zastavení šíření králíků do země. V Austrálii bylo v roce 1859 **vysazeno 24 králíků**. Tito roztomilí králíčci byli tak plodní, že během několika let bylo jejich množení označeno za velmi agresivní.

- **Velký bariérový útes** je opravdu velký, ale pravděpodobně jste nevěděli, že je to zhruba polovina z velikosti Texasu. Největší systém korálových útesů na světě, který zahrnuje více než 1400 mil, může být **vidět dokonce i z vesmíru!**
- Austrálie má natolik izolované některé oblasti, že žáci do samotných škol dojíždějí jen **2x ročně**. Učitel a žáci se původně dorozumívali přes **rádiová spojení**, které v poslední době nahradil internet. Dodnes se však rádiové spojení využívá stále v oblastech o více než 1,3mil km². V současnosti školu navštěvuje pouze **119 studentů**.
- **Tasmánie**, ostrovní stát 150 mil od pobřeží Austrálie, je známý nejen svými tasmánskými d'ábly, ale také tím, že má **nejčistší vzduch na světě**.
- V australském Queenslandu byl nalezen snad největší pavouk, jakého můžete momentálně na naší planetě spatřit. Pro většinu frustrace, pro jiné

zase senzace. Každopádně, i když se vám nemusí líbit, tenhle objev si rozhodně zaslouží řádný obdiv. Všimli si ho pracovníci ze zvířecí farmy, kteří ho odchytili, protože pavouk byl zraněn. Pojmenovali ho Charlotte. Poté, co byl vyléčen, ho opět vypustili do volné přírody. Zvířecí záchranáři předpokládají, že se pavoukovi bude dařit dobře. Člověka nemůže ohrozit na životě, není jedovatý. Jeho kousnutí by vás však určitě nepotěšilo.

ZAJÍMAVOST

Čím se platilo

V roce **1921** si například kancelářský úředník vydělal mezi čtyřmi až sedmi tisíci korunami za rok, vyšší úředník okolo dvaceti tisíci korun. Na jednu stokorunu tedy níže postavený musel pracovat v průměru 45 hodin, lépe placený kolega necelých třináct hodin.

Zboží	Cena v korunách	Kolik se dalo koupit za 100 korun
Mléko (l)	3,30	30 litrů
Vejce (kus)	1,20	83 vajec
Máslo (kg)	48,80	osm čtvrtek
Pivo 10 (0,5l)	1,60	62 půllitrů
Pánské boty	216,20	necelá polovina bot
Vstupenka do divadla	10	10 představení
Stříhání pánských vlasů	4	25 návštěv u holiče

V roce **1929** museli dělníci na jednu stovku pracovat zhruba 19 hodin. Například řemeslník si vydělal okolo 270 korun týdně, dělnice v tabákovém průmyslu za stejný čas zhruba o sto korun méně.

Zboží	Cena v korunách	kolik se dalo koupit za 100 korun
Mléko (l)	2,05	48,8 litru
Vejce (kus)	0,90	111 vajec
Máslo (kg)	26,70	necelých patnáct čtvrtek
Pivo 10 (0,5l)	1,50	66 půllitrů
Pánské boty	105	téměř jedny boty
Vstupenka do divadla	10	10 představení
Stříhání pánských vlasů	4	25 návštěv u holiče

V roce **1939** činila průměrná hodinová mzda od 2,35 do 5 korun. Vyšší platy pobírali například zaměstnaní v chemickém, nižší naopak v textilním průmyslu. Na stokorunu bylo třeba pracovat přibližně 27 hodin.

Zboží	Cena v korunách	kolik se dalo koupit za 100 korun
Mléko (l)	1,60	62,5 litru
Vejce (kus)	0,70	142 vajec
Máslo (kg)	21,50	necelých 19 čtvrtek
Pivo 10 (0,5l)	1,45	69 půllitrů
Pánské boty	89	jedny boty
Vstupenka do divadla	10	10 představení
Stříhání pánských vlasů	4	25 návštěv u holiče

Zaměstnanci, kromě pracujících v zemědělství, si v roce **1949** vydělali průměrně 870 korun za měsíc. Na jednu stokorunu tedy museli pracovat zhruba 24 hodin.

Zboží	Cena v korunách	kolik se dalo koupit za 100 korun
Mléko (l)	4,45	22,5 litru
Vejce (kus)	3	33 vajec
Máslo (kg)	80	Pět čtvrtek
Pivo 10 (0,5l)	3,20	o něco více než 31 půllitrů
Pánské boty	458	jedna pětina bot
Vstupenka do divadla	16,80	6 představení
Stříhání pánských vlasů	10,10	10 návštěv u holiče

V roce **1959** se průměrná roční mzda pohybovala okolo devíti tisíc korun. Pracovní měsíc měl více než 200 hodin, neboť se chodilo do práce i v sobotu. To znamená, že na jednu stokorunu bylo třeba pracovat zhruba 28 hodin.

Zboží	Cena v korunách	kolik se dalo koupit za 100 korun
Mléko (l)	1,80	55,6 litru
Vejce (kus)	0,90	111 vajec
Máslo (kg)	38	zhruba deset čtvrtek
Pivo 10 (0,5l)	1,40	více než 71 půllitrů
Pánské boty	176	šest desetin bot
Vstupenka do divadla	4	25 lístků
Stříhání pánských vlasů	2	50 návštěv u holiče

V roce **1969** se pracovalo na jednu stokorunu třináct a půl hodiny. Za rok si totiž zaměstnanci v průměru vydělali okolo šestnácti tisíc korun, tedy zhruba třináct set korun za měsíc, ve kterém odpracovali v průměru 187 hodin.

Zboží	Cena v korunách	kolik se dalo koupit za 100 korun
Mléko (l)	1,90	52,6 litru
Vejce (kus)	1	100 vajec
Máslo (kg)	40	deset čtvrtek
Pivo 10 (0,5l)	1,70	necelých 59 půllitrů
Pánské boty	170	šest desetin bot
Vstupenka do divadla	4	25 lístků
Stříhání pánských vlasů	5,10	20 návštěv u holiče

Průměrná hodinová mzda v roce **1979** činila 11,50 koruny. Na jednu stokorunu se tedy muselo pracovat necelých devět hodin.

Zboží	Cena v korunách	kolik se dalo koupit za 100 korun
Mléko (l)	1,90	necelé 53 litry
Vejce (kus)	1	100 vajec
Máslo (kg)	40	deset čtvrtek másla
Pivo 10 (0,5l)	1,70	skoro 59 půllitrů
Pánské boty	267	čtyři desetiny bot
Vstupenka do divadla	4	25 lístků
Stříhání pánských vlasů	5	20 návštěv u holiče

Na jednu stokorunu se v roce **1989** muselo strávit v práci asi šest hodin. Průměrný měsíční příjem totiž činil 3161 korun.

Zboží	Cena v korunách	kolik se dalo koupit za 100 korun
Mléko (l)	2	50 litrů
Vejce (kus)	1,20	83 vajec
Máslo (kg)	40	deset čtvrtek másla
Pivo 10 (0,5l)	2,50	40 půllitrů
Pánské boty	347	tři desetiny bot
Vstupenka do divadla	10	10 lístků
Stříhání pánských vlasů	7	14 návštěv u holiče

V roce **1999** musel člověk s příjmem 12 tisíc korun na jednu stokorunu pracovat zhruba jeden a půl hodiny.

Zboží	Cena v korunách	kolik se dalo koupit za 100 korun
Mléko (l)	11,70	8,5 litru
Vejce (kus)	2,15	46 vajec
Máslo (kg)	94,40	necelé 4 čtvrtky
Pivo 10 (0,5l)	7,40	13,5 půllitrů
Pánské boty	1312,30	osm setin bot
Vstupenka do divadla	96	jedno představení
Stříhání pánských vlasů	37,48	dvě návštěvy holiče

JARO SE BLÍŽÍ A JE POTŘEBA SE PŘIPRAVIT NA INVAZI MRAVENCŮ.

Jak je zastavit přírodními prostředky doma i na zahradě

Soužití s mravenci trápí člověka snad od nepaměti. Již v dávných dobách, kdy si lidé začali budovat svá obydlí na ochranu před nepříznivým počasím a uchovávat potraviny na horší časy, začal jejich nekonečný boj proti tomuto druhu členovců. Mravenci je totiž následovaly do jejich obydlí, díky lidem byli zbaveni svých přirozených nepřátel a zároveň měly zaručený přísun potravin od člověka.

Mravenci domácí do lidských obydlí pronikají zpravidla cestičkami kolem oken, vchodovými, anebo balkónovými dveřmi, a to obvykle na počátku jara.

Mravenci faraoni se do Česka rozšířili pravděpodobně z Indie, v Česku byli zpozorováni v roce 1902. Vlna expanze tohoto druhu byla zjištěna v souvislosti

s rozšířením centrálního vytápění spojeného s výstavbou panelových sídlišť od konce 60. let 20. století. Prostory vzájemně propojené teplovodním rozvody s nadbytkem potravy a vody se staly ideálním pro výskyt faraonů.

Mravenci žijí v kolonii, dělí se na dělnice a královny. Jedinou činností královen je kladení vajíček, žijí i více než jeden rok. Dělnice zajišťují chod hnízda včetně péče o larvy, které se líhnou z vajíček. Královny jsou několikanásobně větší než dělnice. Samci se v koloniích vyskytují také, ale pouze velice krátkou dobu než oplodní mladé samice. Pak uhynou.

Mravenci jsou velice rezistentní proti různým hubícím zásahům. Mezi nejúčinnější způsob boje proti nim patří získání samotných dělnic ke spolupráci. Tedy nalákání dělnice na návnadu obsahující insekticid, který má opožděné účinky. Dělnice tak prostředek stihne přenést do hnízda, které tím vyhubí.

Víte o tom, že mravenci mohou přenášet a šířit různé infekce, a tím kontaminovat například potraviny? Části živých i mrtvých těl členovců se v některých případech stávají významným alergenem? Pokud se těla mravenců dostanou i do tepelně upravených potravin, mohou způsobit zažívací obtíže? Navíc dlouhodobý výskyt tohoto druhu hmyzu v domácnostech vyvolává u lidí neodbytný pocit nečistoty a nepohody, což může vést až k psychickým obtížím?

To je jen několik důvodů, proč je potřeba jednou pro vždy vyčistit váš domov, chatu nebo chalupu od mravenců. Opravdu už nemusíte nečinně trpět své nevíтанé spolubydlící, zkoušet jeden prostředek za druhým či volat deratizační firmu.

Jak mravenčí návštěvě předejít?

Je to naprosto jednoduché.

- Domácnost udržujte v čistotě.

- Potraviny skladujte správným způsobem a mějte je pokud možno vždy uzavřené.
- Nepodceňujte těsnění dveří a oken.

Když už se zabydlí, jak je vystěhovat?

1. Čisté plechovky

Než vyhodíte plechovky od sladkých limonád a nápojů do koše, vždycky je pečlivě vymyjte vodou a prostředkem na nádobí. Ač se to nezdá, na stěnách plechovek ulpívá velké množství cukru a právě to mravencům přijde vhod.

2. Kajenský pepř

Aroma kajenského pepře mravence dráždí. Nesnáší ho. Trochu pepře proto aplikujte do rámců oken a k prahu u dveří. Mravenci vás obejdou.

3. Ocet, voda, mýdlo

Rozprašovač naplňte octovým roztokem. Tedy voda, tekuté mýdlo a ocet. Vše ve stejném poměru. Směs

aplikujte na místa, na kterých se mravenci nejčastěji zdržují.

4. Kypřící prášek a cukrová voda

Do malé misky dejte kapku vody a větší množství cukru. Přidejte do směsi balíček kypřícího prášku. Mravenci si přijdou do cukrového bufetu a zároveň se naládují i kypřícím práškem. A právě ten je zahubí.

<https://babinet.cz/>

IN – OUT

Umíte slovensky? Schválně, jestli dáte test na plný počet!

Doba, kdy Češi a Slováci tvořili jeden národ, už je ta tam, a tak jazyk našich někdejších bratrů slýcháme stále méně. Je pro vás slovenština skoro jako rodný jazyk, nebo v některých výrazech tápete? V kvízu si ověřte, jak jste na tom.

Ještě tři dekády zpátky by Čecha nenapadlo, že by nedokázal dokonale rozumět Slovákovi. A totéž naopak. Zatímco u našich sousedů běží čeština z televize poměrně často, u nás slýcháme slovenštinu výrazně méně. A ačkoli se vždycky nějak domluvíte, možná jste už mnoho slovenských výrazů zapomněli. Nebo ne?

1. Kdo v práci především „upratuje“?

- a) uklízeč
- b) krejčí
- c) bagrista

2. Zvládnete ve slovenštině odpovědět, na co byste pravděpodobně použili „špongiu“?

- a) na pery
- b) na bielizeň
- c) na riad

3. Vyberte ze správných slovenských slov, které jídlo se jí v průběhu dne jako první?

- a) raňajky
- b) desiata
- c) sniedanica

4. Jak se slovensky řekne „zelí“?

- a) kel
- b) kapusta
- c) zelí

5. Jak by Slováci dokončili toto rčení: „Robí z komára...“ ?

- a) velblúda
- b) ťavu
- c) somára

6. Na čem si pochutnáte, když si dáte k obědu „morčacie rezeň“?

- a) na haluškách s brynzou
- b) na krutím řízku
- c) na maďarském guláši

7. Kterou z následujících věcí byste mohli popsat slovem „chrumkavý“?

- a) popcorn
- b) ponožky
- c) peřinu

8. Co jsou to „zemiačky“?

- a) líčidla
- b) brambůrky
- c) druh obuvi

9. Které z následujících slov neoznačuje živočicha?

- a) lienka
- b) žubrienka
- c) bábika

10. Budete vědět, co znamená „cencúl“?

- a) kaluž
- b) rampouch
- c) vítr

Zde naleznete správné odpovědi:

1. uklízeč
2. na riad
3. raňajky
4. kapusta
5. somára
6. na krútím řízku
7. popcorn
8. brambůrky
9. bábika
10. rampouch

AKCE V BŘEZNU

V březnu jsme si pro Vás opět připravili online aktivity.

4. 3. 2021 čtvrtek a každý následující čtvrtek ON-LINE CAFÉ

Udělejte si pohodlí, k tomu kávu, čaj, či jiný chutný nápoj a připojte se k nám na skype, na online „posezení“ od 10:00 hod.

Zájemce prosíme o nahlášení skypového jména, pokud ho u Vás ještě nemáme poznamenáno.

9. 3. 2021 úterý – ONLINE BESEDA S PANEM KOTRBOU O ČAJÍCH

Ačkoliv jsme ochuzeni o ochutnávku čajů u pana Kotrby, nezoufejte, můžete se připojit na online besedu, kde si s Vámi pan Kotrba popovídá o čajích značky Sonnentor a také Vás seznámí s aktuální nabídkou čajů této značky. Beseda se uskuteční od 10:00 hod. na skypu.

ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ONLINE ÚČASTI DO

8. 3. 2021

BLAHOPŘÁNÍ

Všechno nejlepší přejeme těm, kteří slaví narozeniny
v měsíci březnu

Jiří Hrdý

Filip Ráček

Eva Tručková

K narozeninám je tu od nás na podporu Vašeho zdraví
jeden z nejnovějších vtipů. Neboť smích léčí☺

*Paní vaří oběd, a najednou někdo zvoní. Paní jde
otevřít, a za dveřmi je pán v montérkách a říká: „Vy jste
si objednávala umytí oken, a tak jsem tady.“ Paní ho
pustí dál, dovede ho do obýváku a jde do kuchyně
pokračovat ve vaření.*

*Za chvíli zase zvonek. Paní jde otevřít, za dveřmi pán v
montérkách a říká: „Tak já jdu umýt ty okna.“ Paní zavrtí
hlavou, ale pustí ho dál a jde vařit.*

Za chvíli zase někdo zvoní, paní jde otevřít, a za dveřmi

*pán v montérkách a říká: „Tak já jdu na ty okna.“ Paní se
podiví: „To vás musí být tolik? Vždyť už tam jsou dva.“
A pán odpoví: „Ne, to jsem pořád já. Já už jsem dvakrát
vypadl.“*

DÁRCI A SPONZOŘI

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Kraj Vysočina

Jihlava

Nadační fond
Českého rozhlasu

VODÁRENSKÁ
AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s.
divize Jihlava

CHESTERTON®

Global Solutions, Local Service.

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Bc. Tomáš Havlík

Časopis vydává:

TyfloCentrum Jihlava, o.p.s., Brtnická 15, 586 01 Jihlava

tel.: 724 865 566 nebo 774 064 330

e-mail: jihlava@tyflocentrumjihlava.cz

www.tyflocentrumjihlava.cz